

Stichting De Nederlandse Zendingen Raad
Jaarrekening 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Over de Nederlandse Zendingsraad	4
Verslag van bestuur en directie	6
Balans per 31 december 2021	7
Staat van baten en lasten over 2021	9
Kasstroomoverzicht	10
Toelichting algemeen.....	11
Toelichting op de balans.....	12
Toelichting op de staat van baten en lasten	17
Overige gegevens.....	18
Bijlage 1:	begroting 2022
Bijlage 2:	specificatie beleggingen

Inleiding

Het bestuur van de Nederlandse Zendingsraad heeft deze jaarrekening vastgesteld op @ mei 2022, op advies van de leden van de Raad. In de financiële verantwoording op de volgende pagina's kunt u zien dat in het verslagjaar een zeer beperkt exploitatietekort ontstond van ruim € 3.500, bij een begroot tekort van € 160.000. Het tekort werd deels onttrokken aan de Bestemmingsreserve Bijzonder Leerstoel en toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Financiering Besteding Doelstelling.

Het grootste deel van de exploitatiekosten kon worden gedekt door de uitzonderlijk hoge beleggingsbaten. Begin 2022 wordt dit goede resultaat grotendeels teniet gedaan. Het bestuur houdt vast aan het beleggingsbeleid, dat ervan uitgaat dat het rendement van een goed gespreide effectenportefeuille op de langere duur hoger is dan dat van sparen.

Het bestuur beseft dat het werk van de Zendingsraad niet mogelijk is zonder de betrokkenheid van de participanten en de bijdragen die zij voor de uitvoering van de activiteiten beschikbaar maken. Daarom spreken we onze dank uit aan de kerken en organisaties die het werk van de NZR ook financieel mede mogelijk maken.

Utrecht, @ mei 2022

W. van 't Spijker
voorzitter

P.J. Oudshoorn
penningmeester

G. van den Toren-Lekkerkerker
interim-directeur

Stichting De Nederlandse Zendingsraad

Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE UTRECHT
T: 0343 745 245
E: nzs@zendingsraad.nl
I: www.zendingsraad.nl

KvK 41200998
RSIN 2963553

Doelstelling

De Nederlandse Zendingsraad (NZR) is een netwerk waar kerken en zendingsorganisaties vanuit de breedte en diversiteit van Christelijk Nederland, elkaar ontmoeten, bevragen en uitdagen, verbonden door het evangelie van Jezus Christus en in voortdurende dialoog met de wereld.

De NZR bevordert de uitwisseling van vragen, expertise, en ervaringsverhalen ter inspiratie en ondersteuning van de aangesloten kerken en organisaties. Deze uitwisseling biedt kansen voor mogelijke samenwerking. De NZR signaleert en communiceert ontwikkelingen op het gebied van missiologisch onderzoek en missionaire praktijken. De NZR is hierin ook een initiërende partner.

De NZR voedt de missionaire praktijk van de aangesloten kerken en organisaties én verbindt zich met urgente vragen in de samenleving met het oog op participatie in de Missio Dei in Nederland, Europa en wereldwijd.

Werkwijze

Signaleren

- Wat zijn de gaven en vragen in kerk en maatschappij? Welke rol spelen deze gaven en vragen in Nederland, Europa, en wereldwijd? Hoe analyseren we de context? Hoe willen we ons als kerken en organisaties daartoe verhouden?
- Welke missionaire vragen leven in het bredere netwerk? Welke leerervaringen kunnen gedeeld worden? Wat zijn de "best-practices" op dit gebied?
- Welke informatie, trends en inzichten vanuit de kerk wereldwijd kunnen bijdragen aan de wijze waarop de kerken in Nederland hun missie vormgeven?

Vanuit het participeren in verschillende netwerken, zowel binnen Nederland (RvK, Missie NL) als daarbuiten (bijv. WCC, CWM, Lausanne, EMA, Faith2Share, Global Connections, CEVAA), en in samenspraak met de leden van de Raad, worden de onderwerpen voor gesprek en reflectie gekozen en de communicatie vormgegeven.

Reflecteren

Signaleren leidt tot reflecteren. Deze reflectie vindt niet alleen plaats in de ontmoeting en het gesprek binnen de NZR, maar ook in theologisch onderzoek en onderwijs. De bijzondere leerstoel aan de TU Kampen speelt hierin een belangrijke rol. De NZR kan ook zelf onderzoek initiëren, of daartoe samenwerken met missiologische onderzoeksinstituten.

Communiceren

Om de uitkomsten van het signaleren en reflecteren breder vruchtbaar te maken, is communicatie een belangrijk element binnen de NZR. Deze communicatie kan diverse vormen aannemen, van het doen verschijnen van academische artikelen en publicaties, tot het organiseren van symposia en conferenties, inspiratie- en uitwisselingsbijeenkomsten en het participeren in (culturele) evenementen. Het internet speelt hierin een belangrijke rol als platform voor de uitwisseling van informatie over evenementen, en van visie, praktijken, vragen en issues.

Deze drie werkwoorden verhouden zich dynamisch tot elkaar en kunnen elkaar in de praktijk overlappen. Alle leden van de NZR worden gevraagd actief bij te dragen aan de realisatie van deze drie werkwoord-velden. Alleen vanuit een gezamenlijke participatie is het mogelijk om de breedte van het missionaire veld te ontdekken en daaraan bij te dragen.

Structuur van de zendingsraad

De Nederlandse Zendingsraad is een stichting, opgericht in 1929. De raad bestaat uit vertegenwoordigers van de 20 participanten (aangesloten kerken en missionaire organisaties). Daarnaast heeft de raad enkele organisaties die waarnemer zijn, benevens een drietal adviserende instanties. De formele vergadering van de raadsleden vindt ten minste twee maal, maar als regel drie maal per jaar plaats. De raad adviseert het bestuur over beleidsplannen, werkplannen, begroting en jaarrekening.

Het bestuur van de zendingsraad bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven personen. Conform de statuten (voor het laatst gewijzigd in 2016) behartigt het bestuur de belangen van de Zendingsraad, is het bevoegd alle daden van beheer en beschikking te verrichten en begeleidt het de directeur in de uitvoering van het vastgestelde beleid.

Per 31 december 2021 was het bestuur als volgt samengesteld:

Mw. A.T.P. Bouwman (secretaris)

Dhr. A. Mulder

Dhr. P.J. Oudshoorn (penningmeester)

Mw. E. Spee

Dhr. W. van 't Spijker (voorzitter)

Dhr. M. Vermet

De zendingsraad beschikt over een kleine staf, die wordt aangestuurd door de directeur. In verband met de arbeidsongeschiktheid van de heer G. Noort fungeert mevrouw G. van den Toorn-Lekkerkerker ingaande 1 april 2021 als interim-directeur. Ultimo december 2021 bedroeg de vaste arbeidsformatie (exclusief vervanging wegens arbeidsongeschiktheid) 1,8 fte (2 medewerkers). Naast medewerkers met een vast dienstverband schakelt de Zendingsraad flexibele oproeparbeidskrachten in om de uitvoering van het werk te kunnen realiseren. Het bestuur wordt in de uitoefening van zijn taken ondersteund door de Commissie Financiën en Administratie. Deze commissie bereidt de begroting en de jaarrekening voor en adviseert het bestuur over het financiële beleid.

Verslag van bestuur en directie

Uitvoering beleid

In het jaar 2021 heeft de Zendingsraad, naast de aandacht voor de kerntaken zoals die waren vastgelegd in de meerjarenbeleidsvisie 2017-2020, zich ingezet voor het ontwikkelen van een nieuw beleidsplan. Dit beleidsplan, vastgesteld voor de jaren 2022-2025 bouwt voort op de visie van de voorgaande jaren en beschrijft haar kerntaken met de drie werkwoorden: signaleren, reflecteren en communiceren. Dit vindt haar uitwerking in het faciliteren van het netwerk van aangesloten kerken en organisaties, ten behoeve van een gezamenlijke reflectie over ontwikkelingen en ervaringen in de missionaire praktijk, het signaleren van trends in zending en missiologie, en het communiceren en vruchtbaar maken van deze reflectie ten behoeve van de missionaire praktijk van kerken en organisaties in Nederland, Europa en wereldwijd.

Deze kerntaken krijgen doorgaans gestalte in het doen plaatsvinden van raadsvergaderingen (als regel drie maal per jaar), themabijeenkomsten en de uitgave van de NZR-periodiek TussenRuimte, publicaties over missionair werk in uitgaven van derden, het kritisch meelesen van missiologische publicaties van derden, advisering m.b.t. missionair beleid, het verzorgen van missiologische scholing voor NZR-participanten en diverse onderwijsinstellingen. In 2021 werd driemaal een raadsvergadering gehouden, waarvan door de omstandigheden van Covid-19 één vergadering online is gehouden. Een deel van de gebruikelijke bijeenkomsten en werkzaamheden kon in 2021 niet plaatsvinden wegens langdurig ziekteverlof van de directeur en de beleidsmedewerker. In de loop van 2021 kon de beleidsmedewerker een deel van haar taken weer opvatten. Vanaf 1 april 2021 is er ook een part-time Interim-Directeur aangesteld, die vooral ingezet heeft op het versterken van de relaties met de aangesloten organisaties en kerken en het faciliteren van het netwerk, alsmede het ontwikkelen van een nieuw beleidsplan voor de zendingsraad. Daarnaast heeft zij zich met de Raad van kerken in Nederland ingezet voor de voorbereiding van een delegatie naar de General Assembly van de World Council of Churches die in 2022 in Karlsruhe gehouden zal worden.

Beleggingsbeleid

De financiële reserves van de Zendingsraad hebben als doel de exploitatie van de stichting te financieren, de financiële risico's te dekken en toekomstige activiteiten financieel mogelijk te maken. De reserves waren in 2021 gemiddeld voor circa 80% duurzaam belegd in effecten. Vanwege de kans op stijgende rente en dalende koersen van obligaties heeft de portefeuille een neutraal beleggingsprofiel, terwijl gemiddeld circa 20% van het vermogen in liquiditeiten wordt aangehouden.

Het bestuur acht dit beleid noodzakelijk, omdat de teruglopende participantenbijdragen en de negatieve rente op spaartegoeden niet volstaan om de activiteiten van de stichting op langere termijn te continueren. De beleggingen worden op grond van een overeenkomst voor vermogensbeheer beheerd door de ING Bank. In deze overeenkomst zijn zowel het risicoprofiel als het duurzame en ethische karakter van de beleggingen vastgelegd. In een periodiek overleg met de vermogensbeheerder wordt toegezien op de handhaving van de gestelde voorwaarden.

Het beleggingsresultaat was in 2021 zeer bevredigend. De Covid-19 pandemie en de arbeidsongeschiktheid van de directeur leidden tot lager dan begrote uitvoeringskosten. Na aftrek van de kosten voor de bijzondere leerstoel, resteert een tegoed, dat wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Financiering besteding doelstelling.

De toekomst van de NZR

Hoewel de beleggingsresultaten het exploitatietekort dempen, beseft het bestuur dat structurele exploitatietekorten in de komende jaren zullen aanhouden. De participantenbijdragen staan onder neerwaartse druk en de vaste lasten moeten grotendeels gedekt worden door variabele inkomsten uit beleggingen. Gezien de omvang van het vermogen is op de korte termijn de continuïteit van de organisatie niet in het geding. Het bestuur beseft dat het op middellange termijn, als gevolg van het vermogensverloop, besluiten zal moeten nemen over de positionering en de toekomst van de raad.

2021 in cijfers

Hierna volgen de balans en rekening van baten en lasten van de NZR over 2021 en de toelichting daarop.

Balans per 31 december
(na verdeling saldo boekjaar)

A c t i v a	2021		2020	
	€	€	€	€
Materiële vaste activa				
Kantoorinventaris		2.869		4.791
Financiële vaste activa				
Beleggingen in effecten	1.794.485		1.805.411	
Deelname Oikocredit	2.238		2.278	
Beleggersrekening	<u>99.320</u>		<u>118.358</u>	
		1.896.043		1.926.047
Vorderingen				
Participanten en debiteuren	900		2.000	
Vooruit betaalde en nog te vorderen posten	<u>6.737</u>		<u>2.028</u>	
		7.637		4.028
Liquide middelen				
Spaartegoeden / deposito's	199.426		201.452	
Betaalrekening / contant	<u>40.403</u>		<u>3.942</u>	
		239.829		205.394
TOTAAL ACTIVA		<u><u>2.146.378</u></u>		<u><u>2.140.260</u></u>

P a s s i v a	2021		2020	
	€	€	€	€
Reserves en fondsen				
Continuïteitsreserve	190.000		190.000	
Bestemmingsreserves	<u>1.913.122</u>		<u>1.916.626</u>	
		2.103.122		2.106.626
Kortlopende schulden				
Belastingen & premies sociale verzekeringen	13.538		10.716	
Crediteuren	15.595		727	
Vooruit ontvangen en nog te betalen posten	<u>14.123</u>		<u>22.191</u>	
		43.256		33.634
TOTAAL PASSIVA		<u><u>2.146.378</u></u>		<u><u>2.140.260</u></u>

Staat van baten en lasten

Baten	2021 werkelijk €	2021 begroting €	2020 werkelijk €
Bijdragen van aangesloten kerken en organisaties	42.500	40.000	47.600
	<u>42.500</u>	<u>40.000</u>	<u>47.600</u>
Overige baten			
Doorberekende kosten en vergoedingen	543	200	162
Rente en resultaat beleggingen	195.802	41.000	117.626
	<u>196.345</u>	<u>41.200</u>	<u>117.788</u>
Giften			250
Subsidie bijzondere leerstoel			
Overige incidentele baten	28		135
	<u>28</u>		<u>385</u>
Som der baten	<u>238.873</u>	<u>81.200</u>	<u>165.773</u>
Lasten			
Personeelskosten	176.672	181.800	150.181
Huisvestingskosten	8.614	9.400	18.324
Bureau- en algemene kosten	24.262	21.000	17.800
Reizen, publiciteits- en programmakosten	26.025	22.000	20.291
Beleggingskosten	6.804	7.000	10.500
Incidentele lasten			
Som der lasten	<u>242.377</u>	<u>241.200</u>	<u>217.096</u>
Saldo van baten en lasten	<u><u>-3.504</u></u>	<u><u>-160.000</u></u>	<u><u>-51.323</u></u>
Resultaatverdeling			
<i>Bestemmingsreserves</i>			
<i>Reserve Bijzondere Leerstoel</i>	-33.000	-48.000	-38.000
<i>Reserve financiering besteding doelstelling</i>	29.496	-112.000	-13.323
	<u>-3.504</u>	<u>-160.000</u>	<u>-51.323</u>

Kasstroomoverzicht

	2021	2020
<i>bedragen x € 1.000</i>	€	€
Kasstroom uit activiteiten		
Totaal baten	239	166
Totaal lasten	-242	-217
Exploitatieresultaat	-3	-51
Afschrijvingen	2	2
Cash flow	-1	-49
<i>Mutaties in:</i>		
Overige vorderingen en activa	-2	-3
Kortlopende schulden	8	6
	6	3
A Totaal kasstroom uit activiteiten	5	-46
Kasstroom uit investeringen		
Investeringen in materiële vaste activa	-	-3
Mutaties financiële vaste activa	30	-105
B Totaal kasstroom uit investeringen	30	-108
Kasstroom uit financieringen		
Mutaties langlopende schulden		-
C Totaal kasstroom uit financieringen	-	-
Totale kasstroom (A + B + C)	35	-154
Saldo liquide middelen begin	205	359
Totale kasstroom	35	-154
Saldo liquide middelen eind	240	205

Toelichting algemeen

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is volgens het continuïteitsbeginsel en in lijn met richtlijn RJ640 opgesteld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op aanschaffingswaarde, onder aftrek van hierover berekende afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Ter beurze genoteerde effecten zijn gewaardeerd op beurswaarde ultimo het boekjaar.

Niet ter beurze genoteerde effecten zijn gewaardeerd op nominale waarde, eventueel onder aftrek van een voorziening indien incurant.

De gerealiseerde resultaten zijn in de staat van baten en lasten opgenomen.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen, ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslag voor de continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd voor risico's die NZR loopt met betrekking tot de continuïteit. De continuïteitsreserve is onderbouwd met een risico-evaluatie.

Grondslag voor de bestemmingsreserve

De NZR kampt met structurele exploitatietekorten. Voor de financiering daarvan is een Reserve financiering besteding doelstelling gevormd.

Grondslagen voor de bepaling van de baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa	Kantoorinventaris	
	€	€
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2021	28.745	
Aanschaffingen 2021	-	
Aanschaffingswaarde per 31 december 2021		28.745
Afschrijvingen tot en met 2020	-23.954	
Afschrijvingen 2021	-1.922	
Afschrijvingen tot en met 2021		-25.876
Boekwaarde per 31 december 2021		<u>2.869</u>

De materiële vaste activa betreffen computer- en randapparatuur die op het kantoor in gebruik zijn. De afschrijvingstermijn is 36 maanden.

Financiële vaste activa

Beleggingen

De effectenportefeuille wordt beheerd door ING Vermogensbeheer. De daartoe gesloten beheersovereenkomst verplicht tot het beheren van een duurzame portefeuille met een neutraal beleggingsprofiel. Daarnaast wordt een ruime kaspositie aangehouden. De beleggingen bestaan per balansdatum uitsluitend uit ING Select Fund - Duurzaam Neutraal.

Deelname Oikocredit

11,2139 participaties in het Oikocredit Nederland Fonds met een nominale waarde van € 2.238.

Vorderingen

Vooruit betaalde en nog te vorderen posten	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Vooruitbetaalde en overige posten	659	1.686
Uitkering verzekering	4.938	
Borgsom	738	
Overige	402	342
	<u>6.737</u>	<u>2.028</u>

Liquide middelen	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
ING private bankspaarrekening	199.426	201.452
Spaarrekeningen	199.426	201.452
Buitenlandse valuta	73	73
ING bank	40.330	3.869
Betaalrekeningen	40.403	3.942
	239.829	205.394

Alle geldmiddelen staan ter vrije beschikking.

Reserves en fondsen (na verdeling saldo boekjaar)	01-01-2021	verdeling resultaat	31-12-2021
	€	€	€
<u>Continuïteitsreserve</u>			
Organisatie	190.000		190.000
<u>Bestemmingsreserves</u>			
Reserve Bijzondere Leerstoel	183.000	-33.000	150.000
Reserve Financiering Besteding Doelstelling	1.733.626	29.496	1.763.122
	1.916.626	-3.504	1.913.122
Totaal	2.106.626	-3.504	2.103.122

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd voor risico's die NZR loopt met betrekking tot de continuïteit. De noodzakelijke omvang van de continuïteitsreserve bedraagt € 190.000. Deze reserve dient ter dekking van financiële risico's, verbonden aan de inkomsten en uitgaven van de NZR. Daarnaast financiert deze reserve het werkkapitaal en de bezittingen van de organisatie.

Bestemmingsreserves

De NZR kampt met structurele exploitatietekorten. Voor de financiering daarvan is een Reserve financiering besteding doelstelling gevormd.

In 2019 heeft de NZR een bijzondere leerstoel ingesteld bij de Theologische Universiteit Kampen voor een periode van 6 jaar. Omwille van de vereiste continuïteit van de financiering van de kosten verbonden aan de leerstoel, is een Reserve bijzondere leerstoel gevormd. Jaarlijks worden de kosten aan de reserve onttrokken. Per balansdatum vertegenwoordigt het saldo van de reserve de kosten gedurende de resterende looptijd.

Verdeling van het saldo van baten en lasten (tekort € 3.504)

De in 2021 gerealiseerde kosten voor de Bijzondere Leerstoel komen ten laste van de daarvoor gevormde bestemmingsreserve. Het resterende bedrag over het boekjaar wordt aan de reserve Financiering besteding doelstelling toegevoegd.

Vooruit ontvangen en nog te betalen posten	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Salaris en vakantietoelage	8.914	7.040
Verhuizing en herinrichting 2021		10.000
Pensioenpremie		128
Accountantskosten	3.000	2.800
Administratiekosten	500	500
Bank- en beleggingskosten	1.709	1.723
	<u>14.123</u>	<u>22.191</u>

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Huurovereenkomst

Met het PKN in Utrecht is per 1 april 2021 een overeenkomst gesloten voor de huur van kantoorruimte, gelegen aan Joseph Haydnlaan 2a te Utrecht. Deze overeenkomst heeft een looptijd tot 1 april 2025. De huursom en servicekosten bedragen per 1 januari 2022 € 6.817 per jaar.

Bijzondere Leerstoel

De per 2019 door de NZR ingestelde Bijzondere Leerstoel leidt tot de inspanningsverplichting deze gedurende zes jaren door een gekwalificeerde hoogleraar te laten bezetten.

Participantenbijdrage

Met Kerk in Actie is een overeenkomst gesloten voor doorlopende financiële ondersteuning van de NZR in de jaren 2020 – 2022. Deze bijdrage wordt stapsgewijs teruggebracht naar € 10.000 in 2022.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Bijdragen van aangesloten kerken en organisaties	Realisatie	Realisatie
	2021	2020
	€	€
Deelnemersbijdragen		
PKN / Kerk in Actie	15.000	20.000
Zendingsgenootschap der Evangelische Broedergemeente	5.000	5.000
Gereformeerde Zendingsbond	4.300	4.300
Christelijke Gereformeerde Kerk, zending	2.100	2.100
Christelijke Gereformeerde Kerk, deputaten	900	
Doopsgezinde Zendingsraad	2.100	2.100
Interserve Nederland	1.000	1.000
Stichting voor Zending en Diaconaat van de Vrije Evangelische Gemeenten	1.300	1.300
Zendingscommissie Unie van Baptistengemeenten in Nederland	1.200	1.200
Operatie Mobilisatie	1.100	1.100
Wycliffe Bijbelvertalers Nederland	1.000	1.000
De Verre Naasten	1.000	1.000
IZB, vereniging voor zending in Nederland	1.000	1.000
3 x M	1.000	1.000
OMF	1.000	1.000
Nederlands Luthers Genootschap	1.000	1.000
Nederlands Gereformeerde Kerken	1.000	1.000
Geloof en Samenleving, Remonstrantse instelling voor diakonaat, zending en ontwikkelingssamenwerking	500	500
Sint Paulus Missie en Diaconaat	500	500
Pinkster- en Evangeliegemeenten	500	500
Leprazending Nederland (opgezegd)		1.000
	<u>42.500</u>	<u>47.600</u>

Doorberekende kosten en vergoedingen

Door de aanstelling van de directeur van de NZR als bijzonder hoogleraar, werden praktisch geen (reis)kosten meer aan derden doorberekend. Eveneens worden aan de Theologische Universiteit geen kosten meer in rekening gebracht voor de verleende diensten, zoals het verzorgen van onderwijs.

Subsidie bijzondere leerstoel

Fondsenwervingsinspanningen voor de financiering van de leerstoel hebben in 2021 geen baten opgeleverd. Vooralsnog vinden geen fondsenwervingsinspanningen plaats. Voor 2022 is geen bate begroot.

Beleggingsrendement	2021	2020	2019	2018	2017
Balanswaarde 01-01	1.807.689	1.787.581	1.819.341	1.936.795	2.133.859
Aan- en verkopen	-206.824	-92.495	-315.076	-15.754	-336.090
Waardeverschil	195.898	112.603	283.316	-101.700	139.026
Balanswaarde 31-12	1.796.763	1.807.689	1.787.581	1.819.341	1.936.795
Opbrengst beleggingen	195.898	117.610	291.170	-92.458	149.158
Opbrengst overige geldmiddelen	-56	16	109	147	465
	195.842	117.626	291.279	-92.311	149.623
<i>rendement beleggingen</i>	11,5%	6,8%	17,5%	-4,8%	7,6%
<i>5 jaar voortschrijdend</i>	7,7%	6,5%	5,8%	4,6%	7,0%
<i>10 jaar voortschrijdend</i>	8,0%	6,9%	7,1%		

Personeelskosten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Salarissen	175.515	138.000	138.530
Uitkering verzuimverzekering	-54.280		-29.347
Sociale lasten	24.729	18.000	19.190
Pensioenpremies	21.262	19.000	15.606
Overige personeelskosten	9.446	6.800	6.202
	176.672	181.800	150.181

Per 31 december 2021 zijn er 3 personen in dienst van de Stichting, met een totale omvang van 2,4 fte (2020 = 2 / 1,8 fte). Daarnaast zijn er 1 oproepkrachten met een tijdelijk dienstverband. De verzuimverzekering vergoedde een deel van de salariskosten wegens arbeidsongeschiktheid van medewerkers. De NZR volgt de arbeidsvoorwaardenregeling voor de kerkelijk medewerkers van de Protestantse Kerk in Nederland.

Huisvestingskosten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Huur en servicekosten	7.353	8.800	9.272
Klein onderhoud / huishouding	555	600	52
Herhuisvesting	706		9.000
	8.614	9.400	18.324

In het voorjaar verhuisde het NZR-bureau naar Driebergen. De in 2020 gemaakte reservering voor verhuis- en herinrichtingskosten werd beperkt overschreden.

Bureau- en algemene kosten	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
Onderhoud en afschrijving kantoorautomatisering	3.022	2.000	1.885
Kantoorbenodigdheden	715	200	405
Porti	290	300	15
Telefoon, e-mail, internet	369	500	339
Reproductiekosten incl. afschrijving	362	1.200	1.175
Lectuur- en literatuurkosten	1.106	1.250	1.332
Vergader- en representatiekosten	7.029	5.500	2.505
Administratiekosten	6.983	5.500	5.667
Accountants- en advieskosten	3.075	3.000	2.819
Algemene en bankkosten	1.311	1.300	1.308
Overige bureau- en algemene kosten		250	350
	<u>24.262</u>	<u>21.000</u>	<u>17.800</u>

De afschrijvingslasten van kantoorautomatisering bedragen € 1.256. De afschrijvingslasten van de printer/copier bedragen € 830 en zijn inbegrepen in de reproductiekosten.

Publiciteits- en programmakosten	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
Consultaties, congressen, seminars	2.933	3.000	1.359
Contributies	4.666	5.000	6.716
Publicaties	11.074	5.500	5.265
Website	1.229	1.300	1.198
Beeld en redactie	6.123	6.500	5.753
Overige publiciteits- en programmakosten		700	
	<u>26.025</u>	<u>22.000</u>	<u>20.291</u>

De kosten van consultaties hebben betrekking op reiskosten en deelnemersbijdragen verbonden aan (internationale) vergaderingen, congressen en studiebijeenkomsten. Er is in 2021 geen NZR-cahier verschenen. De beeld- en redactiekosten zijn voornamelijk gerealiseerd voor TussenRuimte. Vanaf 2021 komt de volledige exploitatie van deze uitgave ten laste van de NZR. Dit leidt tot een begrotingsoverschrijding.

Kostenverdeling per werksoort

Uitvoeringskosten	NZR	Bijzondere leerstoel	Tussen Ruimte	Raad	Member Care	TOTAAL
	€	€	€	€	€	€
Personeel	143.419	33.254				176.673
Bureau en algemeen	22.693		714	855		24.262
Beleggen	6.804					6.804
Publiciteit / presentie / productie	3.698		18.030		4.296	26.024
Huisvesting	8.614					8.614
	<u>185.228</u>	<u>33.254</u>	<u>18.744</u>	<u>855</u>	<u>4.296</u>	<u>242.377</u>

Overige gegevens

Relevante gebeurtenissen na balansdatum

De beperkingen wegens de Covid-19 pandemie zijn in 2022 zo goed als opgeheven. De marktomstandigheden voor de beleggingen van de NZR zijn in het voorjaar van 2022 echter drastisch verslechterd. Dit leidt naar verwachting tot een aanzienlijk lager dan begroot beleggingsresultaat.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting De Nederlandse Zendingsraad

Maarsbergseweg 20
3956 KW Leersum
Postbus 1
3956 ZR Leersum

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

T (0343) 41 59 40
leersum@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de Stichting De Nederlandse Zendingsraad te Driebergen gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021 van Stichting De Nederlandse Zendingsraad in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de gekozen en beschreven grondslagen zoals uiteengezet in de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' van de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting De Nederlandse Zendingsraad zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' in de toelichting van de jaarrekening waarin uiteen is gezet dat de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de door het bestuur gekozen en beschreven grondslagen. De beschreven grondslagen zijn op onderdelen niet geheel in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur en de NZR-raad en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met de beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
  - het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
  - het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
  - het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten.
- Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij

verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met de het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leersum, 27 juli 2022

Van Ree Accountants

w.g.

J.K.J. van Egdome MSc

Registeraccountant

Begroting 2022

Baten	HERZIEN		
	2022	2021	2020
	begroting	werkelijk	werkelijk
	€	€	€
Bijdragen van aangesloten kerken en organisaties	35.000	42.500	47.600
	<u>35.000</u>	<u>42.500</u>	<u>47.600</u>
Overige baten			
Doorberekende kosten		543	162
Rente en resultaat beleggingen	45.000	195.802	117.626
	<u>45.000</u>	<u>196.345</u>	<u>117.788</u>
Giften			250
Overige incidentele baten			1.111
Subsidies bijzondere leerstoel		28	
		<u>28</u>	<u>385</u>
Som der baten	<u>80.000</u>	<u>238.873</u>	<u>165.773</u>
Lasten			
Personeelskosten	227.500	176.672	150.181
Huisvesting bureau incl. servicekosten	7.200	8.614	18.324
Kantoor- en algemene kosten	22.300	24.262	17.800
Reizen, publiciteits- en programmakosten	50.500	26.025	20.291
Beleggingskosten	7.000	6.804	10.500
Incidentele lasten			
	<u>314.500</u>	<u>242.377</u>	<u>217.096</u>
Som der lasten	<u>314.500</u>	<u>242.377</u>	<u>217.096</u>
Saldo van baten en lasten	<u><u>-234.500</u></u>	<u><u>-3.504</u></u>	<u><u>-51.323</u></u>

Specificatie beleggingen Waardering en opbrengst	ISIN	Waarde 01-01-2021		Mutaties 2021		Waarde 31-12-2021			Rendement 2021		
		aantal/ nominaal	balans	aantal/ nominaal	aankoop- / verkoopprijs	aantal/ nominaal	koers	balans	gerealiseerd waardeverschil	rente/ dividend	totaal
		€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Zakelijke waarden											
ING Select Fund	NL0014157752	16.624	1.805.411	-1.837,9509	-206.824	14.786,4601	€ 121,36	1.794.485	195.898	-	195.898
			<u>1.805.411</u>		<u>-206.824</u>			<u>1.794.485</u>	195.898	-	195.898
Niet ter beurse genoteerd											
Oikocredit			<u>2.278</u>		<u>-</u>			<u>2.238</u>	<u>-40</u>	<u>-</u>	<u>-40</u>
			<u>2.278</u>		<u>-</u>			<u>2.238</u>	-40	-	-40
Liquide middelen											
			<u>1.807.689</u>		<u>-206.824</u>			<u>1.796.723</u>	195.858	-56	195.802